

**Класификациони испит из математике за упис на
Грађевински факултет**

Шифра задатка: 88222

Тест има 20 задатака на две странице. Задаци 1-3 вреде по 4 поена, задаци 4 – 17 вреде по 5 поена и задаци 18 – 20 вреде по 6 поена. Погрешан одговор доноси -10% поена од броја поена предвиђених за тачан одговор. Заокруживање Н не доноси ни позитивне, ни негативне поене. У случају заокруживања више од једног, као и у случају незаокруживања ниједног одговора, добија се -1 поен.

- [1.]** Ако је $f\left(\frac{x+2}{2-3x}\right) = x$, онда је $f(2^{-1})$ једнако:
- A) $-\frac{5}{2}$ Б) $-\frac{2}{5}$ B) $\frac{5}{2}$ Г) $\frac{2}{5}$ Д) $\frac{3}{4}$ Н) Не знам
- [2.]** $2^{\log_2 3 + \log_4 81}$ једнако је:
- A) 6   Б) 8   В) 9   Г) 27   Д) 36   Н) Не знам
- [3.]** Вредност израза $\left(\frac{a^{-1}}{b^{-1}} + \frac{b^{-2}}{a^{-2}}\right)^{-1} \cdot \left(\frac{a}{b} + \frac{b}{a} - 1\right)$ једнака је:
- A) $\frac{a}{a+b}$ Б) $\frac{b}{a+b}$ В) $\frac{a^2}{a+b}$ Г) $\frac{b^2}{a+b}$ Д) $\frac{1}{a} + \frac{1}{b}$ Н) Не знам
- [4.]** Скуп решења неједначине $\frac{x^2 - 5x + 5}{x^2 - 9x + 14} < 1$ је облика:
- A) $(-\infty, a] \cup [b, \infty)$ Б) $(-\infty, a)$ В) $[b, \infty)$ Г) $[a, b)$ Д) $(-\infty, a) \cup (b, c)$ Н) Не знам
- [5.]** Производ решења једначине $(\sqrt{3})^{x^2-2} = 27^x$ је:
- A) 3   Б) 2   В) 0   Г) -2   Д) -3   Н) Не знам
- [6.]** Ако је (a_n) аритметички низ такав да је збир првих 5 чланова 20 и збир првих 9 чланова 27, онда је a_{25} једнако:
- A) 7   Б) -7   В) 5   Г) -5   Д) 4   Н) Не знам
- [7.]** Збир свих вредности параметра m таквих да једначина $x^2 - (m+1)x + m^2 = 0$ има једно решење једнак је :
- А) $\frac{2}{3}$ Б) $\frac{4}{3}$ В) 4   Г) 3   Д) 1   Н) Не знам
- [8.]** Иван је после припрема изабрао 12 најспремнијих голубова за такмичење, 3 бела и 9 шарених. На колико начина може да направи екипу од 7 голубова за такмичење тако да су у њој бар два бела голуба?
- А) 84   Б) 378   В) 504   Г) 630   Д) 2200   Н) Не знам
- [9.]** Полином $P(x) = x^{2023} + ax^2 + bx + 5$ је дељив полиномом $Q(x) = x^2 - 1$. Онда је $a + b$ једнако:
- A) 36   Б) 15   В) -2   Г) -6   Д) -24   Н) Не знам

Шифра задатка: **88222**

10. $\cos 2023^\circ$ је једнак:

- A) $-\cos 43^\circ$ Б) $\cos 43^\circ$ В) $\sin 43^\circ$ Г) $-\sin 43^\circ$ Д) $-\sin 23^\circ$ Н) Не знам

11. Права $y = kx + n$ је паралелна са правом $y = -2x + 6$ и садржи тачку $A(1, 2)$. Онда је $n - k$ једнако :

- A) 6   Б) 5   В) 4   Г) 3   Д) 2   Н) Не знам

12. Збир решења једначине $\cos x = -\frac{\sqrt{3}}{2}$ која припадају интервалу $(0, 4\pi)$ једнак је:

- A) 12π Б) 10π Г) 8π Д) 6π Е) 4π Н) Не знам

13. Ако је $z = x + iy$ комплексан број такав да је $|z + i| = 4 + 3i$, онда је $2xy$ једнако:

- А) -2   Б) 0   В) 4   Г) 6   Д) 9   Е) 12   Н) Не знам

14. Имагинарни део комплексног броја $(1+i)^{2023} - (1-i)^{2023}$ једнак је:

- А) 2^{1012} Б) -2^{1012} В) -2^{1011} Г) 2^{1011} Д) 0   Е) 1   Н) Не знам

15. Збир квадрата решења једначине $\log_x 2x \cdot \log_{x^2} 4x = \log_{\sqrt[3]{x}} 2$ је:

- А) 5   Б) 9   Г) 20   Д) $\frac{65}{16}$ Е) 4   Н) Не знам

16. Ако су x_1, x_2 решења једначине $x^2 - (\sqrt{2} + \sqrt{5})x + 3 = 0$, онда је $\frac{x_1 \cdot x_2}{x_1 + x_2}$ једнако:

- А) $2(\sqrt{2} - \sqrt{5})$ Б) $\sqrt{2} - \sqrt{5}$ Г) $\sqrt{5} - \sqrt{2}$ Д) 3   Е) 1   Н) Не знам

17. У коцку ивице $a = 13\text{ cm}$ је уписана лопта а затим у ту лопту је уписана коцка ивице b . Онда је површина коцке ивице b једнака:

- А) 1014 cm^2 Б) 1352 cm^2 В) 676 cm^2 Г) 338   Д) 264 cm^2 Е) 1   Н) Не знам

18. Скуп решења неједначине $\sqrt{2x^2 + 3x - 2} < 1 - x$ је облика:

- А) $(-\infty, a) \cup (b, c) \cup (d, e) \cup (f, \infty)$ Б) $(-\infty, a)$ В) $(a, b] \cup (c, d]$ Г) (a, b) Д) $(a, b] \cup [c, d)$ Е) 1   Н) Не знам

19. Ако је права $y = kx + n$ тангента кружнице $x^2 + y^2 - 4x + 2y = 0$ у тачки $A(3, 1)$ онда је $n - k$ једнако:

- А) -3   Б) -2   В) 1   Г) 2   Д) 3   Е) 4   Н) Не знам

20. Збир решења једначине $\sin x + \sin 2x + \sin 3x = 0$ која припадају интервалу $[0, 2\pi]$ једнак је:

- А) 11π Б) 9π Г) 7π Д) 5π Е) 3π Н) Не знам

РЕШЕЊЕ

1. $\frac{x+2}{2-3x} = \frac{1}{2}$

$$2(x+2) = 2 - 3x$$

$$5x = -2, x = -\frac{2}{5}.$$

2.

$$\begin{aligned} 2^{\log_2 3 + \log_4 81} &= 2^{\log_2 3} \cdot 2^{\log_2 9} = \\ 3 \cdot 2^{2 \cdot \frac{1}{2} \log_2 9} &= 3 \cdot 2^{\log_2 9} = 3 \cdot 9 = 27. \end{aligned}$$

3.

$$\begin{aligned} \left(\frac{a^{-1}}{b^{-1}} + \frac{b^{-2}}{a^{-2}} \right)^{-1} \cdot \left(\frac{a}{b} + \frac{b}{a} - 1 \right) &= \\ \left(\frac{b}{a} + \frac{a^2}{b^2} \right)^{-1} \cdot \frac{a^2 + b^2 - ab}{ab} &= \\ \left(\frac{b^3 + a^3}{ab^2} \right)^{-1} \cdot \frac{a^2 + b^2 - ab}{ab} &= \\ \frac{ab^2}{(a+b)(a^2 + b^2 - ab)} \cdot \frac{a^2 + b^2 - ab}{ab} &= \\ \frac{b}{a+b}. \end{aligned}$$

4.

$$\begin{aligned} \frac{x^2 - 5x + 5}{x^2 - 9x + 14} &< 1 \\ \frac{x^2 - 5x + 5}{x^2 - 9x + 14} - 1 &< 0 \\ \frac{x^2 - 5x + 5 - x^2 + 9x - 14}{x^2 - 9x + 14} &< 0 \\ \frac{4x - 9}{x^2 - 9x + 14} &< 0 \\ \frac{4x - 9}{(x-2)(x-7)} &< 0 \\ x \in (-\infty, 2) \cup (\frac{9}{4}, 7) \end{aligned}$$

5. $(\sqrt{3})^{x^2-2} = 27^x$

$$\begin{aligned} (3^{\frac{1}{2}})^{x^2-2} &= (3^3)^x \\ 3^{\frac{x^2-2}{2}} &= 3^{3x} \\ x^2 - 2 &= 6x \end{aligned}$$

Из Виетове везе

$$x_1 x_2 = -2.$$

6. $S_5 = 20, S_9 = 27$

$$\begin{aligned} S_n &= \frac{n(2a_1 + (n-1)d)}{2} \\ S_5 &= 20 = \frac{5(2a_1 + (5-1)d)}{2} \end{aligned}$$

$40 = 5(2a_1 + 4d)$ па је $2a_1 + 4d = 8$

$$S_9 = 27 = \frac{9(2a_1 + (9-1)d)}{2}$$

$54 = 9(2a_1 + 8d)$ па је $2a_1 + 8d = 6$ Из $2a_1 + 4d = 8$ и $2a_1 + 8d = 6$ добијамо да је $d = \frac{1}{2}$. Замнеом d у било коју једначину добијамо $2a_1 + 4\left(-\frac{1}{2}\right) = 8$, $2a_1 = 10$, $a_1 = 5$. $a_n = a_1 + (n-1)d$ па је $a_{25} = 5 + 24\left(-\frac{1}{2}\right) = -7$.

7. Квадратна једначина има једно (два иста) решење када је дискриминанта нула.

$$D = (m+1)^2 - 4m^2 = 0$$

$$-3m^2 + 2m + 1 = 0$$

Из Виетове везе

$$m_1 + m_2 = \frac{2}{3}.$$

8. Пошто у екипи мора бити бар један бели, значи може бити један бели и 6 шарених или два бела и 5 шарених. То је

$$\binom{3}{1} \cdot \binom{9}{6} + \binom{3}{2} \cdot \binom{9}{5} = 504$$

Биномни коефицијенти се рачунају $\binom{n}{k} = \frac{n(n-1)\cdots(n-k+1)}{k!}$.

9. $Q(x) = x^2 - 1 = (x-1)(x+1)$. Пошто је полином $P(x)$ дељив полиномом $Q(x)$ онда је дељив са $x-1$ и $x+1$ што по Безуовом ставу значи да је $P(1) = 0$ и $P(-1) = 0$.

$$P(1) = 1 + a + b + 5 = 0$$

па је $a + b = -6$.

10. $\cos 2023^\circ = \cos(5 \cdot 360^\circ + 223^\circ) = \cos 223^\circ$ јер је 360° период косинусне функције.

$$\cos 223^\circ = \cos(180^\circ + 43^\circ) = -\cos 43^\circ$$

11. Паралелне праве имају исти коефицијент k , па је $k = -2$. Пошто права $y = -2x + n$ садржи тачку $A(1, 2)$ биће $2 = -2 + n$, тј. $n = 4$. Онда је $n - k = 6$.

12. $\cos x = -\frac{\sqrt{3}}{2}$ на интервалу $(0, 2\pi)$ има решења $x_1 = \frac{5\pi}{6}$ и $x_2 = \frac{7\pi}{6}$. На интервалу $(2\pi, 4\pi)$ решења су $x_3 = x_1 + 2\pi$ и $x_4 = x_2 + 2\pi$. Збир решења је 8π .

13. Ако је $z = x + iy$ онда је $|z| = |x + iy| = \sqrt{x^2 + y^2}$ и $\bar{z} = x - iy$. Онда је $|\bar{z} + i| = |x - iy + i| = |x + (1-y)i| = \sqrt{x^2 + (1-y)^2}$. Једначина је онда:

$$x + iy + \sqrt{x^2 + (1-y)^2} = 4 + 3i$$

Изједначимо реални део са леве стране са оним са десне и исто за имагинарни део.

$$x + \sqrt{x^2 + (1-y)^2} = 4$$

$$y = 3$$

Заменимо $y = 3$ у прву једначину и добијамо $x + \sqrt{x^2 + 4} = 4$. Квадрирамо једначину и добијамо

$$x^2 + 4 = (4 - x)^2$$

$$x = \frac{3}{2}$$

Дакле $2xy = 9$.

14. $(1+i)^2 = 2i$ и $(1-i)^2 = -2i$

$$(1+i)^{2023} - (1-i)^{2023} = ((1+i)^2)^{1011}(1+i) - ((1-i)^2)^{1011}(1-i) =$$

$$(2i)^{1011}(1+i) - (-2i)^{1011}(1-i)$$

$i^{1011} = i^{4 \cdot 252+3} = i^3 = -i$ онда је наш израз

$$-2^{1011}i(1+i) - 2^{1011}i(1-i) = -2 \cdot 2^{1011}i$$

Имагинарни део је $-2 \cdot 2^{1011} = -2^{1012}$.

15. $\log_x 2x \cdot \log_{x^2} 4x = \log_{\sqrt[3]{x}} 2$

$$(\log_x 2 + \log_x x) \frac{1}{2} \log_x 4x =$$

$$(\log_x 2 + \log_x x) \frac{1}{2} (\log_x 2^2 + \log_x x) = 3 \log_x 2$$

$$(\log_x 2 + \log_x x) \frac{1}{2} (2 \log_x 2 + \log_x x) = 3 \log_x 2$$

Уведимо смену $t + \log_x 2$. Добијамо једначину:

$$(t+1)(2t+1) = 6t$$

$$2t^2 - 3t + 1$$

Решења су $t_1 = \frac{1}{2} = 2^{-1}$ и $t_2 = 1$. Онда $\log_{x_1} 2 = 2^{-1}$ тј. $x_1 = 4$ и $\log_{x_2} 2 = 1$ тј. $x_2 = 2$. Дакле збир квадрата решења једначине је 20

16. Из Виетових веза $x_1 + x_2 = \sqrt{2} + \sqrt{5}$ и $x_1 x_2 = 3$. Онда је

$$\begin{aligned} \frac{x_1 x_2}{x_1 + x_2} &= \frac{3}{\sqrt{5} + \sqrt{2}} = \\ \frac{3(\sqrt{5} - \sqrt{2})}{(\sqrt{5} + \sqrt{2})(\sqrt{5} - \sqrt{2})} &= \sqrt{5} - \sqrt{2}. \end{aligned}$$

17. Лопта уписана у коцку странице a је $R = \frac{a}{2} = \frac{13}{2}$. Када у ту лопту упишемо коцку њена велика дијагонала d је пречник лопте, $d = 13$. Ако је b ивица те коцке онда је $d^2 = 3b^2$. Површина коцке је $P = 6b^2 = 2d^2 = 2 \cdot 13^2 = 338$.

18.

$$\sqrt{2x^2 + 3x - 2} < 1 - x$$

Онда: $2x^2 + 3x - 2 \geq 0$ и $1 - x \geq 0$ и $2x^2 + 3x - 2 < (1 - x)^2$. Последња неједначина је $x^2 + 5x - 3 < 0$.

Решење прве неједначине је $x \in (-\infty, -2] \cup \left[\frac{1}{2}, \infty\right)$.

Решење друге неједначине је $x \in (-\infty, 1]$.

Решење треће неједначине је $x \in \left(\frac{-\sqrt{37}-5}{2}, \frac{\sqrt{37}-5}{2}\right)$. Пресек ова три интервала је $x \in \left(\frac{-\sqrt{37}-5}{2}, -2\right] \cup \left[\frac{1}{2}, \frac{\sqrt{37}-5}{2}\right)$.

19. Једначина кружнице је $(x - 2)^2 + (y + 1)^2 = 5$. Центар кружнице је $C(2, -1)$. Права кроз две тачке има једначину $\frac{x - x_1}{x_2 - x_1} = \frac{y - y_1}{y_2 - y_1}$. Права кроз тачке $A(3, 1)$ и $C(2, -1)$ је

$$\frac{x - 3}{2 - 3} = \frac{y - 1}{-1 - 1}$$

$$y = 2x - 5$$

Тангента је нормална на пречник AC па је коефицијент $k = -\frac{1}{2}$. Тангента садржи тачку $A(3, 1)$ па је $1 = k \cdot 3 + n$ одакле је $n = \frac{5}{2}$. Дакле, $n - k = 3$.

20. Формула за збир синуса је

$$\sin \alpha + \sin \beta = 2 \sin \frac{\alpha + \beta}{2} \cos \frac{\alpha - \beta}{2}$$

Онда је $\sin x + \sin 3x = 2 \sin 2x \cos x$.

$$\sin x + \sin 2x + \sin 3x = 2 \sin 2x \cos x + \sin 2x = \sin 2x(2 \cos x + 1)$$

$\sin 2x = 0$ или је $\cos x = -\frac{1}{2}$. На интервалу $[0, 2\pi]$ $\sin 2x = 0$ за $x = 0, \frac{\pi}{2}, \pi, \frac{3\pi}{2}, 2\pi$. $\cos x = -\frac{1}{2}$ за $x = \frac{2\pi}{3}$ и $x = \frac{4\pi}{3}$. Збир ових решења је 7π .